

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

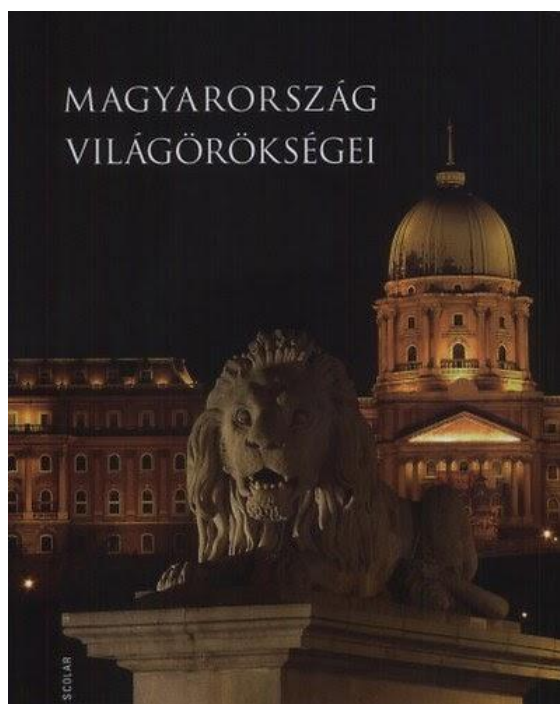
Telefon / Fax:
+36-66/218-370

Zöld totó felnőtteknek – MEGFEJTÉS

Minden országnak, minden népnek vannak olyan természeti szépségei, megőrzésre méltó tájai, műemlékei, melyekre büszke lehet. Így van ezzel Magyarország is. És külön öröm, hogy megóvásra érdemes természeti és kulturális értékeinket az UNESCO Világörökség Bizottsága felvette a világörökségi listára. Jelenleg nyolc hazai helyszín része a világörökségnek. Sok esetben a kulturális és természeti értékek szorosan összetartoznak. Jó példa erre az évezredes tradicionális földhasználat, vízgazdálkodás. Az emberi zsenialitás megmutatkozik a hétköznapi hagyományok megteremtésében és megőrzésében is. De jelen van a nagyszerű épületek megalkotásában is. Az épített környezet része az emberiség örökségének.

Illés Andrea: Magyarország világörökségei című könyvében gazdag fotóanyag mutatja be az értékeket. Ismerteti kulturális örökségeink művelődéstörténeti, történelmi szerepét, természeti értékeink kialakulását, védettségük okát, szépségeiket, ritkaságaikat. A térképek és turisztikai információk a barangoláshoz kedvet kapó olvasóknak nyújtanak segítséget.

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

1. Az UNESCO Világ Kulturális és Természeti Öröksége Egyezmény 1972-ben született, és két dolgot tűzött ki célul: a kiemelkedő értékű emlékeket vegyék fel az UNESCO-jegyzékbe, s állítsanak össze egy olyan listát, amely a világ kulturális és természeti örökségeit veszi számba, függetlenül attól, hogy veszélybe kerültek-e vagy sem. Mikor született meg az UNESCO Világ Kulturális és Természeti Öröksége Egyezmény?

- 1978
- 1976
- **1972**

2. Magyarország 1985-ben csatlakozott az egyezményhez az Európai Kulturális Fórum alkalmából. A belépéssel Magyarország szabad utat kapott, hogy maga is javaslatot tegyen kulturális és természeti kincseink világvédelmére. Javaslatl csak tagállamok állhatnak elő, s csak a kormány ajánlhatja felvételre országa értékeit. Milyen esemény alkalmából csatlakozott Magyarország az egyezményhez?

- Európai Műemlékvédelmi Tanács ülése alkalmából
- **Európai Kulturális Fórum alkalmából**
- Műemlékek és Történelmi Együttesek Nemzetközi Tanácsának konferenciája alkalmából

3. Hazánk értékei közül elsőként a budai Várnegyed és Budapest Duna-parti látképe került be a világörökségi jegyzékbe. A világ megtisztelő védelmét bíró műemléki jelentőségű terület magában foglalja a Dunát itt átívelő hidakat, a Budai Várnegyedet és a Margitszigetet. A budai Duna-partot a Komjádi Béla utcától a Vízivároson és a Várhegyen át a Gellérthegyig, a pesti Duna-part pompás terekkel övezett sávját. Mely hidak tartoznak bele a világörökségi területbe?

- **Margit híd, Lánchíd, Erzsébet híd, Szabadság híd**
- Deák Ferenc híd, Árpád híd, Gubacsi híd
- Megyeri híd, Rákóczi híd, Petőfi híd

4. Az UNESCO 2002 júniusában összeülő világörökség bizottsági gyűlése a világörökség részévé avatta fővárosunk európai hírű sugárútját, az Andrássy utat és történelmi környezetét. Az eklektikus házsorokkal, árnyas sétálóúttal övezett, rendkívül jó arányú Andrássy út nemcsak Budapest városrendezésének, településfejlesztésének lett a névjegye, hanem mindmáig Európa egyik legszebb 19. századi útvonala. Budapest legnagyobb tere az Andrássy utat megkoronázó Hősök tere. A tágas harmonikus elrendezésű tér arculata 1929-re alakult ki. Ekkor avatták fel a magyar hősök, vezérek, királyok előtt tisztelgő eklektikus architektúrájú monumentális szoborművet. Ki alkotta a szobor együttest?

- Strobl Alajos
- Borsos Miklós
- **Zala György**

5. Az Andrássy út részeként a millenniumi földalatti századfordulós hangulatot idéző megállóival együtt felvételt nyert az UNESCO világörökségi értékei közé. 1894-ben kezdett körvonalazódni a mai Vörösmarty tértől a Széchenyi fürdőig vezető földalatti kéregvasút megépítésének terve. A közel 4 kilométeres nyomvonalú pálya húsz hónap alatt készült el, s 1896. május 2-án, a magyar honfoglalás 1000. évében indult meg az utasforgalom. Miért nevezetes a földalatti?

- Ez az európai kontinens második metróvonal.
- **Ez az európai kontinens első metróvonal.**

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

- Ez az európai kontinens harmadik metróvonal.

6. A Cserhát lankái között megbúvó Hollókő falut 1987-ben vegyes kategóriában vették fel a világ kiemelkedő értékei közé. A hollókői Ófalu egységes paraszti építészete, a tájba való szerves illeszkedése, teljes épségben rögzült múltja, élő hagyományai miatt a világ kiemelt értékű településének számít. Hollókő házsora többször leégett. De hagyományos külsővel újraépítették. A lakóházak stílusában és építési módjában felismerhetők a palóc hagyományok, utcafrontjuk oromzatos. Mi a másik jellegzetessége ezeknek a házaknak?

- hátsó oldalukon tornác van
- **utcai és udvari oldalukon tornác van**
- a szobák közvetlenül az udvarra nyílnak

7. Az Aggteleki-karszt és a Szlovák–karszt barlangrendszerét, az UNESCO Világörökség Bizottsága természeti örökségként nyilvánította a világörökség részévé. A felszíni vizek a mészkőhegység hajszálrepedésein keresztül a barlang mennyezetére jutnak, miközben szén-savgázzal feldúsulva mind több kőzetet oldanak fel. A barlang mennyezetén előbukkanó vízcseppet a mészkő vékony hártárártalakkal vonja be, majd miután a vízcsepp áttörve mészkő burkát a földre hull, a mennyezetén mészkőgyűrűt hagy maga után. A földre hulló vízcsepp pedig még mindig tartalmaz annyi mészkövet, hogy hatalmas cseppkőszőnyeggel borítsa a talajt és építse az aljzaton a felfelé növekvő oszlopokat. Hogy nevezik a lefelé csüngő cseppkőveket?

- sztalogmit
- **sztalaktit**
- sztalakvit

8. Talán úgy gondolnánk, hogy a barlangok világa nem alkalmas lakóhely az élőlények számára. Pedig tévedünk. Az Aggteleki-karszt barlangjai számos kizárólag barlangban és a barlangot csak időszakosan felkereső élőlénynek nyújtanak otthont. Közel 500 állatfaj él a sötétség birodalmában. A barlangkedvelő élőlények közül a különböző denevér fajok a legnevezetesebbek. A 28 európai denevérfaj közül hány fajnak ad otthont ez a földalatti világ?

- 15
- 19
- **20**

9. Pannonhalma bencés főapátsága és tágabb környezete 1996 decemberében került fel a világörökségi listára. Mint szellemi központ, a magyar és egyetemes történelemben betöltött évezredes szerepe tette méltóvá a címet. A templom szentélye alatt húzódik a monostor legrégebbi és legszentebb helye: az altemplom. Az eredetileg várkápolnának épült altemplom kövezete Árpád - házi szentjeink: Szent István, Szent Imre, Szent László lába nyomát őrzik. Minek épült eredetileg az altemplom?

- plébánia templom
- kriptá
- **várkápolna**

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

10. A főapátság könyvtára a magyar történelem és irodalom féltett kincseit, a magyar írásbeliség első emlékeit őrzi. Az ősnymtatványok, hittudományi, szépirodalmi, filozófiai művek közt kiemelkedő jelentőségű a Pannonhalma számára készült Forgách-kódex. Itt őrzik még az alábbi dokumentumokat: Biblia Sacra, a Pécsi Missale, Thuróczy-krónika Tihanyi alapítólevél, Pannonhalmi kiváltságlevél. Az itt őrzött iratok között melyik a legkorábbi írásos emlékünk?

- Thuróczy-krónika
- Tihanyi alapítólevél
- **Pannonhalmi kiváltságlevél**

11. Az 1999-ben felvételt nyert Hortobágyi Nemzeti Park mind természeti, mind kulturális szempontból egyedülálló: a különleges növény- és állatfajok, a természet és az ember együttélésének, a több évezredes tradicionális földhasználatnak kiemelkedő példája, a pusztai élet, a pásztorművészet, az élő hagyományok tárháza. A Hortobágy nem csak a végeláthatatlan puszták világa. Vannak ártéri erdei, mocsarai melyek a pusztával együtt határozzák meg a vidék sajátos arculatát. A hortobágyi mocsárvilág ma már csak nyomokban, a szikes tavak, egykori folyómedrek környékén lelhető fel. E területek megmaradása létfontosságú a csak itt élő növény- és állatfajok számára. Milyen növény családba tartozik a kolokán?

- vízipáfrány
- **békatutaj**
- kontyvirág

12. A római katakombákon kívül egyedül az ókori Sopiane területén maradtak fenn a korai keresztény közösségek temetkezőhelyéül szolgáló földalatti festett sírkamrák. Pécs közel 1700 éves sírkamráit 2000-ben vették fel a világörökség listára. A sírkamrák az emberiség felbecsülhetetlen értékű kultúrkincsei. Az ókeresztény művészet gyakori motívuma a krisztogram. Mit jelképez ez a szimbólum?

- Isten szeme
- Krisztus a mi urunk
- **Krisztus monogramja**

13. A kelet-magyarországi Hortobágy pusztája Európa legnagyobb egybefüggő természetes füves térsége. Az 1973-ban létrehozott Hortobágy Nemzeti Parkhoz a pusztán kívül hozzátartozik a Nagykunság egy jelentős része is. A területen hagyományos állattartást és legeltetést folytatnak, és olyan ősi magyar állatfajtákat tartanak mint a szürke marha. A vízfolyások miatt már a 13. században kőhidakat építettek a pusztában. A Puszták másik jellegzetes épülettípusa a csárda, ezek a 18. és a 19. században épültek. Ezek a fogadók általában két egymással szemben álló földszintes épületből állnak, amelyben kocsmák, vendégszobák és istállók is voltak. A nemzeti park gondoskodik a puszták egyedi jellegzetességeinek és hagyományainak megőrzéséről. Hány lyukú a Hortobágyi híd?

- **9 lyukú**
- 7 lyukú
- 13 lyukú

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

14. (13+1) A tokaji történelmi borvidék 2002-ben nyerte el a világörökség része címet. Hegyalja valamennyi borfajtája a világ legjobb italai közé tartozik, de a borvidék mindmáig leghíresebb bora az aszú. Kedvező időjárás esetén a szőlőszemek a mazsolához hasonlóan összetöppednek. Ezekből a szemektől válik a bor aszúvá. Az aszúbor minőségét az úgy nevezett puttonymennyiség jelzi. Minél magasabb a puttonyszám, annál finomabb az aszú. Hogy nevezték a 6 puttonyosnál jobb minőségű borokat?

- tokaji eszencia
- **aszúeszencia**
- desszertbor